

שדות של איריסים

לזהות את משטר ההשקיה, מועד השתילה ומועד האסיף האופטימאליים.

מהלך ושיטות עבודה

שני זני איריס נשתלו בשטח פתוח בתחילת הסתיו, תחילת החורף ותחילת האביב. במשך עונת הגידול נמדדו מס. המניפות, גובה הצמח, צבעו, מספר הפרחים ומועד הופעתם. בתחילת החורף של השנה העוקבת נאספו קני השורש ומוינו ליחידות ריבוי ויחידות שיווק. צמחי איריס נוספים נשתלו בארגזים במצע של קרקע מקומית של עמק החולה והושקו בתדירות של פעם ביום, פעם ביומיים ו – שלוש פעמים ביום. נערך מעקב שבועי על הכמות והמוליכות החשמלית של מי הנקז. אחת לחודש מתבצעת אנליזה לאחוז חומר יבש, רמת מינרלים ויסודות הזנה בשרשים, קני שורש, עלים, גבעול פריחה ופרחים.

פועם
ביומיים ו – שלוש פעמים ביום.
נערך מעקב שבועי על הכמות והמוליכות החשמלית של מי הנקז. אחת לחודש מתבצעת אנליזה לאחוז חומר יבש, רמת מינרלים ויסודות הזנה בשרשים, קני שורש, עלים, גבעול פריחה ופרחים.

תוצאות עיקריות

יבול קני השורש לשיווק גבוה יותר ככל שמועד השתילה מוקדם יותר. יצור החומר היבש בהשקיית פולסים של שלוש פעמים ביום היה גבוה ביותר מפי שנים בהשוואה להשקיה בשתי התדירויות האחרות (אחת ליום או יומיים). בוצע לימוד ראשוני של רמות הדישון הדרושות.

מסקנות והמלצות

מסתמן סיכוי טוב ליצר חומר ריבוי להמשך השתילה ולהרחבת השטחים, אך נדרש המשך המחקר. אין מקום להמלצות בשלב זה.

עמק החולה מהווה נישה אקולוגית ייחודית. בשטח גיאוגרפי קטן יחסית, כ-100,000 דונם, אפשר למצוא מגוון סוגי קרקע, מי תהום גבוהים, אקלים חם בקיץ ומתון יחסית בחורף עם סבירות למספר אירועי קרה. עם יבוש אגם החולה בשנות החמישים הועמדו אדמות העמק לרשות ישובי הגליל ועמק החולה לצורך עיבוד חקלאי. ברוב האדמות החקלאיות של עמק החולה מגדלים היום גידולי שדה קונבנציונאליים כאגוזי אדמה, תירס, אפונה, תפוחי אדמה וכד'. הרווחיות של הגידולים הללו הולכת ויורדת בשנים האחרונות ומשקי האזור מחפשים אלטרנטיבות אטרקטיביות יותר.

אלפי זני איריס טופחו והוכנסו לגידול חקלאי ב-200 השנים האחרונות ובהתאם למוצאם הם משמשים כזנים לקטיף פרחים, לגינון בשטחים פתוחים וכצמחי בריכות וגדה. תנאי האקלים והקרקע באזורי המוצא השונים של מיני הבר של האיריס מנתיבים את תנאי הגידול של הזנים שטופחו מהם.

במסגרת מחקר שנעשה בשנים האחרונות בעמק החולה נבחנה ההתאמה של ריבוי ושיווק קני שורש של זני איריס הגדלים באדמות לחות עד בוציות לקרקעות הכבול בעמק החולה. זני איריס אלו משמשים בגינון כצמחי גדה בשולי בריכות.

הקף השוק לגידולי מים וגדה הוא גדול מאוד באירופה ובצפון אמריקה. מפאת האקלים הקר השורר שם יש יתרון ליצור קבוצות מסוימות של איריסים בעמק החולה. המלצות הגידול המופיעות בספרות או באתרי אינטרנט שונים מיועדות לגננים וחובבים. פיתוח ענף חקלאי בתנאים הייחודיים של עמק החולה מחייב בדיקה מסודרת של הדרישות האגרונטכניות של הגידול. מטרת המחקר הכללית היא פיתוח מרשם ליצור ויצוא של קני שורש של איריסים בעמק החולה. מטרת המשנה הינן

עורך ראשי

דר' דוד כהן

עריכה ועיצוב

זמיר עשור

מערכת

אלקנה בן ישר, מנשה כהן, שלומי כפיר, איריס אדרי.

כתובת המערכת

בית מיג"ל, א.ת. דרומי קרית שמונה

מרכז מידע:

mop-zafon.org.il

דואר אלקטרוני

iris@migal.co.il